

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spățăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Indiferentism ori negligență?

Nu vreau să dezvolt conceptul acestor două cuvinte, ce formează titlul acestei scrieri, ci vreau să spun atât, că nu e consult să-ți însușești nici una din aceste calități. Să te ferească D-zeu de indiferentismul altora pentru tine, precum și de negligența-ți proprie. A trece prin lume indiferent de ce se petrece în jurul tău, a nu-ți face datoria, în urma negligenței, e dezastru atât pentru tine însu-ți, cât mai ales pentru semenii tăi. Câtă vreme omul e menit să trăiască o viață socială, e dator să se intereseze de cauzele comune cu ale semenilor săi. Nu e iertat să neglige nici o chestie, care trebuie dusă la îndeplinire necondiționat, pentru că aceasta o prelinde spiritul timpului, o prelinde mulțimea, societatea, o prelinde semenii săi; în consecință e dator să se pronunțe fără amânare, să dea cauzei tot concursul posibil, ca mulțimea, semenul său, să nu sufere pe urma indiferentismului ori a negligenței sale.

A nu lua știre de lucrurile, cari sunt atât de ardende chiar pentru tine însu-ți, e ceva absurd.

Vorbesc de noi învățătorii. Să nu se supere nimeni, dar așa este. Cei mai mulți dintre noi, suntem

absolut indiferenți pentru tot, ce ar fi cauză comună. La diferitele noastre întruniri nu luăm parte, pentru că suntem indiferenți. Unii și dacă mergem la adunările asociației noastre județene, aceasta o facem numai de formă, incolo pentru noi e absolut indiferent, ce se face acolo.

Avem și noi revista noastră, dar durere nici aceasta nu o cetesc mulți ai noștri. Ca argument al acestei afirmații, cu multă părere de rău, amintesc, că — întâmplător — convenind cu unii frați colegi, am adus pe tapet chestii publicate în „AMICUL ȘCOALEI”, despre cari colegul nici idee n’avea. Cum? N’ai cetit „Amicul Școalei”? Ori nu l’ai primit? — întreb. Ba da, l’am primit, dar n’am avut timp să-l cetesc, — spune colegul.

Cred, că acesta e un argument din cele mai eclatante. Trist, dar adevărat. Iată pentru-ce nu înțelegeam eu, cum se poate, ca dela publicarea proiectului de statute, pentru înființarea „Asociației de înmormântare etc.”, de către Domnul Revizor școlar Marian Sasu, până în ziua de azi abia și-au insinuat aderența 66 inși.

De bună seamă, că mulți n’au cetit „A. Ș”. Știu cazuri pozitive. Acesta apoi frați colegi, nu e cel mai groaznic indiferentism? Avem revista noastră, față de care suntem indiferenți și negligenți.

Iată unde duce indiferentismul! Putem noi tot aștepta să se anunțe cei 200 aderenți, de cari a condiționat D-l Revizor M. Sasu, convocarea adunării generale, pentru-ca să ia ființă aceasta atât de umană asociație, a cărei întemeetor tot D-l M. Sasu trebuie să fie, căci domnia-sa a conceput aceasta idee, pentru care fapt, domnul M. Sasu, s’a înscris în „Cartea nemuririi”.

Grăbiți cu insinuările de aderență frați colegi, ca să vedem, cât mai iute posibil, această idee sfântă înfăptuită.

Deci, mai mult interes și mai puțină negligență.

Noșlac, luna Aprilie 1927.

Ion Aldea.

Ghiociei și iubire.

Pe Tine Te zăresc în sfiala ghiocelului gingaș în albul petalelor lui; Te admir în apusul purpuriu de primăvară; Te ghicesc în dansul zefirului ușor. Pe Tine Te chem în clipele de fericire și'n hohotul de plâns dureros. Tu singur ești Dzeul iubirii mele. Ador fața Ta mai frumoasă decât soarele, pe care citesc urmele celei mai adânci dureri; iubesc mâinele străpunse de piroane, cari vor să mă îmbrățișeze; mă închin capului încununat cu spini care s'apleacă pentru a-mi așterne pe fruntea înorată sărutul păcii și al iubirii. O cum aş putea rămânea nepăsătoare în fața unei dragoste atât de fidelă și de nemărginită? Sufletul meu rătăcit și trist se dorește la piciorul crucii Tale, el vrea liniște și odihnă pe care n'o poate afla decât lângă inima Ta sinceră și rănită de durere. Ochii mi-se închid și nu privesc decât înlăuntru nizuind a cunoaște lumea sufletului meu. Niciodată nu e timp mai potrivit pentru această descoperire ca'n aceste 40 de zile când Tu mori pe cruce pentru a ne convinge de iubirea Ta.

Cum pasărea prigonită de dușman se ascunde între creștele stâncilor tot asemenea și eu doresc să m'ascund în ranele Tale sfinte, doresc să Te cobori în sufletul meu pentru care ești singura fericire și iubire.

Iar în grădina inimii mele cultivă 'Doamne ghiociei, simbolul nădejdei și al modestiei.

Aurora Popa inv.

La denii.

Credința a fost totdeauna un stâlp de apărare, un reazăm în viața sbuciumată a poporului nostru. Zilele de sărbătoare din decursul unui an, când credincioșii ei simțesc sufletele înălțate spre divinitate; nu poți să le treci așa ușor fără să te oprești, să judeci, să te simți și tu rob de aceeași credință în care au murit vitejește moșii și strămoșii tăi. E așa de bine ca în vreme de restriște sufletească să găsești un liman, o mângăiere să înalți o rugă tainică spre puterea divină ce conduce lumea. De aceste sărbători — când te poți emancipa din haosul acestei vieți prozaice — m'am simțit robită întotdeauna. Farmecul lor, însă, nu-

mai la țară îl poate gusta omul în deplină libertate. Mai mult m'a atras pe mine un „ce” necunoscut spre săptămăna patimilor.

Joi seara în marea săptămână a patimilor, săptămăna neagră de jale și pocăință sună prelung, tainic par'că, clopotul bisericii. Femeile încep a prune lumânări în sfeșnice, le aprind, fac mătăni șoptind rugăciuni. Rugăciunea e oricând și ori unde bine venită pentru pacea sufletului, însă sub bolta casei lui Dumnezeu, în cântece, miros de tămăie, făclii nenumărate, ea capătă nu înțeles mai adânc, mai pătrunzător și puterea ei e peste fire de covârșitoare. Joi seara la denii.

În tăcerea satului, clopotele duc răsunetul lor până departe răscolind în suflete fumul și cenușa faptelor rele. În întunerecul alungat de făclii înlăuntrul bisericii, dar care stăpânește împrejurimea, pândind pe la ferestre, omul e cuprins de teamă, se simte slab, are nevoie de îndurare, de milă și de ajutor din partea cerului. Și cântecele se înalță preamărind suferințele îndurate pentru păcatele omenirii de mieluşelul nevinovat. Incepe întâiu preotul apoi cântăreții din strană apoi copiii. Mai puternic decât toate pune stăpânire pe golul larg al bisericii și a inimilor pocăite, glasul dulce al preotului care se isbește de tâmpla luminată se ridică în spre bolta rotundă și se înalță spre locașurile nevăzute ale Dumnezeirii.

Vine apoi ziua de Vineri. Sărbătoarea mare a răstignirii Mântuitorului, care aminteste omului nevrednicia sa în fața pildei de jertfă pe care n'o înțelege nimeni; se vede mic, neputincios și uimirea îl copleșește. Sufletul tău, în care clocotesc dorinți deșarte, se rușinează, se tărăște la picioarele aceluia, care a suferit de bună voie pentru iubire și scăparea lumii de pieire, se roagă fierbinte, cere iertare și întărire. Corpurile se pleacă, genunchii lovesc piatra cu mătăni multe; credincioșii se mișcă des și le tremură buzele.

S'a sfârșit rugăciunea, pleacă toți încet spre casă gândindu-se la acelaș lucru. Toți își țin apoi mai departe firul gândirii. Toți tac o clipă. Acelaș film frumos, ideal de frumos trece pe dinaintea ochilor lor sufletești. Vorbele calde, sunetul prelung al clopotelor, întunerecul nopții, mulțimea luminărilor aprinse pe cari le poartă fiecare în mână, pornesc să nască simțiri noi în multe inimi slabe . . . șovăielnice.

Anetta Adamoviciu.

fin.

Conferințele învățătorilor din plasa Sebeș*.

Învățătorii noștri din plasa Sebeș, încă de pe când aparțineau județului Sibiu, au avut bunul obicei de-a-se întruni regulat în tot anul în conferințe didactice pentru a discuta cele mai importante și mai actuale chestiuni, privitoare la școală și învățător. Revizoratul nostru școlar a continuat cu învățătorii din plasa Sebeș acest bun obicei, chiamându-i până acuma de două ori la astfel de conferințe didactice.

În anul școlar corente conferințele de aceasta natură s-au ținut la Sebeș în ziua de 26 Martie a. c. sub prezidiul dlui revizor școlar Marian Sasu. Au participat aproape toți învățătorii din plasă în frunte cu dl Petru Chirca, subrevizorul de control al respectivei circumscripții școlare.

Asupra programului vast și interesant al conferințelor putem spune următoarele: 1. Lecția practică din istorie „Luptele lui Mircea cel Mare” p. clasa V. primară de Dșoara Hortenzia Hința, învățătoare la școala din Sebeșel, a fost predată foarte bine de către respectiva dșoară învățătoare așa încât a fost felicitată de către toți cei prezenți. 2. Conferința dlui director V. Zdrenghia despre „*Principiul concentrațiunii ca bază a școlii active*”, a fost bine alcătuită și documentată, făcând adâncă impresie asupra auditorului. 3. Observațiunile critice ale dlor Ion Pavel și Aroh Riurean, asupra p. 1 și 2, au fost obiective și interesante; în special dl inv. Pavel din Lancrăm a făcut o critică temeinică și bine documentată. 4. O frumoasă și instructivă conferință a fost apoi a dșoarei învățătoare Cornelia Cionca din Pianul de Sus despre „*Comitetele de conducere ca stimulente la înfăptuirea școlii active*”. 5. Dl Ion Raica a conferențiat bine despre șezătorile, tovărășiile și muzeele școlare, iar dnii Alex. Duvlea, și Gr. Bădilă au făcut critice interesante asupra p. 4 și 5. Dl Duvlea a vorbit aproape o oră întreagă, prezentându-ne o lucrare *foarte serioasă și temeinică*.

6. Conferința dlui dir. I. Dobre, despre „*Rolul ce-i revine școlii și familiei la înfăptuirea principiului școlii active*”, asemenea a fost bună și gustată cu plăcere de către cei prezenți. În urmă au făcut observațiuni critice asupra p. 6: dl învățător Nicolescu și dșoara inv. Ilie Cristina din Răchita. De închiere

întârziată din lipsa de spaț.

dl revizor M. Sasu. mulțumește tuturor conferențiarilor pentru munca depusă; promite că va publica în „A. Ș.” toate conferințele aceste pentru că ele merită de a fi cetite și studiate de către toți învățătorii nostri.

Sirus

Asociația de înmormântare.

IV.

De patru săptămâni stăruieasc dingreu pentru insghebarea asociației de înmormântare a corpului didactic primar din acest județ. Acțiunea, ce-i drept merge încet, dar am nădejde mare, că tot vom putea duce lucrurile la isbândă deplină. Astăzi avem peste una sută de aderenți, cari sunt sigur, că vor insista pe lângă înființarea acestei asociații și în cazul, când vor rămânea numai ei singuri. Este bine știut doară, că *mult* pot face *pușini buni împreună*. Asociația se va înființa cu siguranță. Cei înțeleghători vom merge cu ajutorul lui Dumnezeu înainte.

Iată, acum cine au mai aderat la asociație: Ion Goția, Ion Lăncrăjan, Saviton Cornea, Felicia Cristescu și Simion Dragosin, toți din Vințul de Jos. Samoilă Docea — Hopârta, Gh. Krizbai — Lopadea-Nouă, Bazil Groze și Eleonora Groze — Liorinți, Vasile Jina și Victoria Jina — Geomal, Edmund Elekes Șoimuș, Silviu Pauletti și Iuliana Pauletti — Miraslău, Herdea Iosif — Aiud, Ana Martin — Alba Iulia, Macaveiu Cutean și Maria Cutean — Mogoș, Romul Șandru și Maria Șandru Copand, Lucreția Timbuș — Meșcreac, Ion Stan, Șofron Mitrea Maria Mitrea și Aurelia Stan — Stremț.

Numărul total al aderenților de până acum: 103 cu 4041 ani.

Marian Sasu.

Răspuns la mica rectificare publicată în „Amicul Școalei” N.-rul 12, 13 din acest an.

Domnul preot Magda nu a complectat întru nimic raportul meu, fiind acela complectat în deajuns; poate să fi rămas din acel raport mulțumirile întregului corp învățătoresc față de familia colegului V. Vodă care a primit și a tractat ca în totdeauna pe colegii învățători atât la sosirea, cât și la plecarea lor din comună.

E adevărat, că la ședința intimă de după masă nu am putut lua parte, având tot în aceea zi fără voia mea, însărcinarea onorifică și gratuită din partea Consiliului Composesoratuului de păduri din Zlatna, de-a prezenta raportul gestiunii an 1926 și nici de cum altă afacere.

De încheiere declin dela mine ori ce învinuire fiindcă nu i-am prezentat stăpânului casei pe învățători, cât timp nici nu mi-sa dat ocaziune a intra în aceea zi în casa d-lui preot Ios. Magda.

Zlatna, la 26 Martie 1627.

*Petru Petringenar
preș. cerc. cult,*

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Nr. 1331—1927.

Comunicăm spre știre, orientare și conformare copia ord. Insp. reg. IV, a Inv. Nr. 5698—1927.

Domnule Revizor,

Intemeiați pe ordinul Onor. Minister Nr. 42056—1927 în alăturare de acesta Vă trimitem în copie adresa Subsecretariatului de Stat al C.F.R., prin care ni se aduce la cunoștință, că urmează a se libera carnete noi de identitate, pentru toți membrii corpului didactic. Veți cunoaște, că până la 1 Maiu a. c. sunt valabile carnetele cele vechi urmând, ca în acest interval să se libereze noile carnete.

În acest scop Vă rugăm a aduce la cunoștință celor îndreptățiți, că cererile ce urmează a se face de către autoritățile respective, trebuiesc să fie însoțite de recipisele pentru plata taxelor cuvenite: Cl. I. Lei 30, cl. II. Lei 25, cl. III. Lei 20, iar pentru a copiilor 10 Lei, vărsate la Casseria gării, de fotografiile solicitatorilor, semnate de titulari pe față și certificate și stampilate pe verso de instituția de care depinde. Intervențiile cari nu vor îndeplini vre-o cauză din cele de mai sus, precum și cele făcute personal, iar nu prin autoritatea de care depind solicitatorii, nu li se vor da curs. Vechile carnete nu se vor inapoia, rămând anulate dela sine, atunci când valabilitatea lor va înceta. Sibiu la 4 Aprilie 1627.

Inspector-Șef ss.

S. Bratu.

Șeful serv. ss.

T. Stoia.

Nr. 1275—1927.

Stațiunea Sericicolă Băneasa ne-a trimis 25 gr. sămânță de vermi de mătăsă spre a o distribui învățătorilor cari doresc a se ocupa cu creșterea vermilor. Rugăm anunțul celor interesați spre a le trimite cuantul de sămânță dorit.

No. 476—1927.

Domnii învățători și comitetele școlare, cari au primit Cartea D-lui subrevizor *Dragomir din Sibiu „Pentru avântul școlii primare române”* sunt rugați cu insistență ca să ne trimită

costul de 60 Lei pentru ex. căci contrar vom fi nevoiți a recurge la alte mijloace de încasare.

Nr. 1340—1927.

Domnii învățători Directori din plasale *Aiud, Teiuș și Ighiu* sunt invitați ca în termen de cel mult 8 zile să comunice direct la Regiunea II-a Agricolă din Aiud, suprafața de teren cu care a fost improprietărită școala primară ce conduc și din ce moșie. Tot atunci vor arăta dacă școala este definitiv improprietărită, sau folosește terenul în mod provizoriu,

Școala care nu este improprietărită, sau nu folosește teren, va arăta de unde ar putea căpăta, pe ce moșie nu sa facut improprietărire la ce depărtare este moșia de reședința școlii.

Aiud, la 11 Aprilie 1927.

Revizor, M. Sasu.

ȘTIRI.

* *Rugăm cu insistență pe toți restanțierii să binevoiască a-și achita de grabă abonamentul la revistă.*

* *Amizăm pe toți colegii noștri, că astăzi 12 corente am expediat Chitanțele salarelor de pe luna Aprilie a. c.*

* Onorările pentru cursurile de adulți de pe lunile Noembrie și Decembrie 1926 s-au ordonanțat și se expediază celor în drept de către Revizorat în zilele aceste. Asemenea se trimit și onorările pentru cursurile de adulți de pe luna Martie 1926.

Federația Învățătorilor și armonizarea salariilor. Dnii Traian Suteu, I. Crutescu, V. Păunescu, L. Mrejeru, I. Busuioc, Gavril Bothiș, Gavril Almasanu, I. Dumitrescu, membrii comitetului Federației învățătorilor din România, s'au întrunit în zilele de 3 și 4 Aprilie în localul Soc. Instituturilor din București, str. Parlamentului No. 2, și au discutat chestiunile privitoare la salarizarea și încadrarea membrilor Corpului didactic primar. În unanimitate, membrii comitetului federal au hotărât să continue activitatea pentru revendicarea drepturilor de salarizare pe baza decretului-lege din 1919, cu unele adausuri și anume:

Învățătorii ajutoari să fie retribuiți ca salariu de bază 175 lei aur. Provizorii și definitivi, 250 lei aur; Înaintații gradul al II-lea, 300 lei aur; Înaintați gradul I 350 lei aur; Gradațiile vor face parte integrantă din salariu, la care să se aplice același coeficient. Să se acorde învățătorilor de toate gradele indemnitate de localitate și activitate.

Domnii învățători, cari au cererile pentru liberarea de Carnețe pe C. F. R. înaintate deja la oficiul nostru sunt invitați ași preschimba Chitanța de lângă aceia cerere amăsurat prevederilor din comunicatul nostru Nr. 1331—1927 dela partea oficială din numărul prezent al acestei reviste, căci contrar, le vom restitui cererea cu toate anexele aflătoara la noi.